

Full diocesà

23 de setembre del 2018

p4 i p5 –Tot a punt per a l'estrena del concert *Episcopus!*

p6 i p7 –800 anys de la Mare de Déu de la Mercè

El Sínode Diocesà ja és una realitat!

En complir-se quinze anys del pontificat de Romà Casanova i al final de l'eucaristia solemne de diumenge passat a la catedral de Sant Pere de Vic, celebrant-se la Jornada Diocesana d'inici de curs i el 215è aniversari de la consagració de l'església mare del bisbat, el nostre bisbe anunciava que posava en marxa el Sínode Diocesà, que ja havia insinuat en una homilia de la Missa Crismal del 2017.

El camí del Sínode va començar diumenge amb la signatu-

ra del decret de convocatòria i es perllongarà fins al curs pastoral 2021-2022. Un sínode és un procés de participació entre els membres d'una diòcesi per a ajudar el bisbe en el govern d'aquesta i –pel que fa al nostre– per a donar un nou impuls missioner a la nostra Església diocesana en un moment de fort canvi social i descristianització. Tot això ho explica el bisbe en una nova carta pastoral titulada *Aixeca't i camina (Jn 5,8)*, de la qual informarem pròximament.

«Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots»

Diümenge XXV durant l'any / Cicle B

Lectura del llibre de la Saviesa

Els malvats deien: «Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà.»

(2,12.17-20)

Salm responsorial

El Senyor fa costat als meus defensors.

(Salm 53)

Lectura de la carta de sant Jaume

Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats hi ha pertorbació i maldats de tota mena. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau. D'on vénen entre vosaltres les lluites i les baralles? No vénen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres, no teniu perquè no demaneu. O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

(3,16-4,3)

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps, Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: «El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies.» Ells no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafar-Naüm. Un cop a casa, els preguntà: «Què discutíeu pel camí?» Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: «Si algú

vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots.» Després féu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: «Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó el qui m'ha enviat.»

(9,30-37)

«Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats hi ha pertorbació i maldats de tota mena [...]. Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu»

Concentrar-se en allò essencial

Jean Hakolimana, prev.

La resurrecció de Jesús el tercer dia és molt més que un tema matemàtic. De fet, entès en la seva literalitat, el que succeeix durant la seva passió ens deixaria en un atzucac. Mort la vetlla del dissabte i el diumenge matí, tenim les primeres trobades amb ell ja ressuscitat. Més aviat hem d'anar a parar en el profetes. Havien convertit el «tercer dia» en el símbol de la manifestació del poder salvador de Déu. Osees ho anunciava així: «Ens tornarà la vida en dos dies, el dia tercer ens farà aixecar i viurem a la seva presència.» La seqüència és aquesta: el primer dia és dia d'esperança (tot és possible), el segon dia és el de la decepció (no ha passat res) i el tercer és el de l'obra de Déu. Quan ho donem tot per acabat, Déu demostra el seu poder. És en aquest marc que hem d'entendre la resurrecció de Jesús, la que ell anuncia i que succeeix el «tercer dia». Així es veu millor la dificultat dels seus deixebles: mentre ell els està parlant de la màxima obra de Déu, ells estant discutint de llur ordre d'importància en el grup.

Una anàlisi senzilla ens pot demostrar que no estem pas tan lluny d'ells. Vivim preocupats, però no sempre per allò realment important, que és l'obra de Déu en nosaltres: el vicari viu per l'expectativa del dia que el faran rector; el rector d'una parròquia petita viu pendent de l'ascens; el d'una parròquia gran només somia ser arxiprest i l'arxiprest es veu bisbe. Fins i tot en la feligresia, de vegades la baralla es dona sobre a qui tocarà la lectura més llarga del diumenge; sembla que dona més prestigi. Ens convé, a tots plegats, que sovint l'evangeli ens recordi la senzillesa dels nens i que la nostra vocació és la de ser servidors.

La imatge

Jesús està anunciant que la passió, la mort i la resurrecció que havia de sofrir ja eren a prop. Però els deixebles passaven a una altra pàgina: discutien entre ells quin seria el més important.

La resposta de Jesús arriba amb la figura d'un nen; se sap que als ulls de molts segles un infant era el més baix. Jesús el posa al mig com el primer perquè és el darrer i el servidor de tots.

Crist beneeix el nen (1600). Artus Wolfaerts

Agenda

Lit. hores: Setmana I

24 Dilluns

La Mare de Déu de la Mercè
Pr 3,27-34/Salm 14/Lc 8,16-18

25 Dimarts

—Sant Dalmau Moner
—Santa Aurelia
—La Mare de Déu de Misericòrdia (Reus)
Pr 21,1-6.10-13/Salm 118/Lc 8,19-21

26 Dimecres

—Sant Cosme i Damià
—Sant Nil
—Santa Justina
—Beat Pau VI
Pr 30,5-9/Salm 118/Lc 9,1-6

27 Dijous

—Sant Vicent de Paül
Coh 1,2-11/Salm 89/Lc 9, 7-9

28 Divendres

—Sant Venceslau
Coh 3, 1-11/Salm 143/Lc 9, 18-22

29 Dissabte

—Els Sants Arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael
Dn 7, 9-10. 13-14 o bé Ap 12,7-12a/
Salm 137/Jn 1, 47-51

30 diumenge XXVI de durant l'any, cicle B

—Sant Jeroni
Nm 11,25-29/Salm 18/ Jm 5, 1-8/
Mc 9,38-43.45.47-48

Tot a punt per a l'estrena de l'espectacular concert *Episcopus!*

Autor de la notícia

Una oportunitat única

Hi ha actes que són únics i mai més no es tornaran a repetir. Qui els experimenta, els guarda en el seu record com una vivència que marca una fita. Es pot explicar, però no es poden compartir les emocions viscudes. Us presentem un esdeveniment que, sens dubte, serà un d'aquests actes emotius i de profunda significació difícilment repetible: l'**Oratori musical Episcopus. Concert d'homenatge als bisbes Oliba i Torras i Bages**, creat amb motiu dels mil anys de l'inici de l'episcopat del bisbe Oliba i dels cent anys de la mort del bisbe Torras i Bages.

Per què és una oportunitat única? El concert ha estat creat especialment per a fer de la memòria del bisbe Oliba i del bisbe Torras i Bages un esclat de música, de bellesa, d'emoció. El mestre vigatà Mons. Valentí Miserrachs i Grau, reconegut internacio-

nalment i que és canonge degà del capítol de la basílica papal de Santa Maria la Major de Roma i director de la seva «Cappella Musicale Liberiana», ha buidat tot el seu saber musical per honorar aquests gegants de la vida diocesana, catalana i europea. Sens dubte és més que probablement l'obra culminant de la seva trajectòria com a compositor de més de cinquanta anys. El procés creatiu ha madurat durant força anys. Ell mateix dirigirà l'Orquestra Simfònica del Vallès i les més de 250 veus –de diverses corals de la diòcesi– que s'alçaran per cantar aquells que han forjat la nostra església i, en gran part, el nostre país. Un concert que en pocs dies recorrerà la geografia del bisbat i del qual podrem gaudir en quatre espais també únics: la catedral de Vic, el monestir de Santa Maria de Ripoll, la basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa i la basílica de Santa Maria d'Igualada.

Un viatge: diàleg des dels cims del Montseny i de Montserrat

La música ens farà viatjar. Cap on? La creativitat del lletrista, Mn Josep Ruix i Vinyet –que entre moltes altres ha rebut les distincions següents: la medalla d'argent del municipi de Moià (1990), el premi Bages de Cultura (1998) i la Creu de Sant Jordi (2000)–, ens convida, de la mà dels àngels del Montseny i el de Montserrat, a pujar dalt dels cims d'aquestes dues muntanyes. S'enceta llavors un diàleg entre Oliba i Torras i Bages. Ells ens guiaran per un viatge on retrobarem les grans figures que jalonen els més de mil cinc-cents anys d'història, sovint manllevant versos de Verdaguer, de Carner i fent ressonar músiques que formen part de l'ànima de molts dels nostres pobles. Quatre solistes posaran veu als àngels del Montseny i als dos prelats. Han fet falta diverses corals per a formar el cor del poble.

Alt nivell musical a l'abast de tothom

A vegades sembla que l'alt nivell està només a l'abast d'especialistes i de les elits culturals d'un país. Però això no té per què ser així. Els grans savis no enlluernen, sinó que il·luminen. Aquest esperit ha guiat des del primer moment la creació de l'oratori. Així, doncs, gaudirem de l'excel·lència de grans professionals i d'amateurs vinguts dels nostres pobles i ciutats.

Un gran reguitzell de professionals. A més del compositor i director Mons. Valentí Miserachs, gaudirem de la prestigiosa Orquestra Simfònica del Vallès (OSV), ben coneguda de tots. De fet, com ells mateixos expliquen, «les emocions són el nostre fort i per, transmetre-les, procurem fer participar i acostar-nos al nostre públic, innovar en els formats i en les maneres de fer música, i aprofundir en el compromís de valor amb la nostra comunitat». Com a solistes, interpreten el bisbe Oliba (baix) Josep Pieres; bisbe Torras i Bages (baríton), un jove d'una capella musical romana; Àngel I (tenor), Albert Deprius, i Àngel II (mezzo-soprano), Marta Valero.

Tots els pobles i les 249 parròquies de la diòcesi seran simbòlicament representades pels cantaires de les onze corals participants, que són: Orfeó Vigatà de Vic, Coral Canigó de Vic, Cor de Noies Exaudio d'Igualada, Coral Ca-

pella de Santa Maria de Ripoll, Coral Resson de Calaf, Coral Collserola Vallvidrera, Coral Regina de Manlleu, Coral Mare de Déu del Portal dels Prats de Rei, Cor d'Homes Igualada, Cor d'Homes Osona, Cor Infantil Emmi (Escola Musical Igualada). La coordinació de direcció d'aquestes corals anirà a càrrec del segon director del projecte, Josep Miquel Mindan.

A la Sagrada Família de Barcelona, sota el patrocini de la Conferència Episcopal Tarraconense

Vista la magnitud del projecte, els bisbes de les diòcesis catalanes han decidit que aquest esdeveniment es posés

a l'abast de tot Catalunya. De manera totalment excepcional, el temple de la Sagrada Família de Barcelona acollirà un d'aquests concerts. En aquest cas, les 1.500 entrades seran gratuïtes i es sortejaran entre les sol·licituds rebudes.

Projecció internacional

El Consell Pontifici per a la Cultura, a través del cardenal Ravassi, ofereix el segell a través del qual dona suport a aquest acte d'Episcopos.

Dins l'any Oliba aquest i altres actes que anunciarem aviat pretenen posar el bisbe Oliba com a referent europeu.

Calendari

12 d'octubre; 18,30h, catedral de Vic.
13 d'octubre; 19h, Santa Maria de Ripoll.
14 d'octubre; 18h, Sagrada Família de Barcelona.
3 de novembre; 19h, Santa Maria de la Seu de Manresa.
10 de novembre; 18h, Santa Maria d'Igualada.

On adquirir entrades?

Per internet a www.codetickets.com.
També a: Catedral de Vic, Santa Maria d'Igualada, la Seu de Manresa, Santa Maria de Ripoll.
Per al sorteig d'entrades a la Sagrada Família, s'informarà la setmana vinent.

1218-2018: 800 anys del carisma de la Mercè

Pedro Mariano Labarca Araya

L'advocació de Maria de la Mercè està lligada a la tasca carismàtica de l'orde mercedari, nascut a Barcelona amb sant Pere Nolasc, el seu fundador, mercader original, naturalitzat ciutadà barceloní. Va saber descobrir el patiment dels cristians captius en poder de musulmans, i es va obstinar, amb un grup de companys, primer amb el seu personal patrimoni i després recol·lectant almoines, a exercir el ministeri d'una caritat exímia: ajudar, visitar i redimir captius.

Quan faltaven diners per a comprar la seva llibertat, rescatant de les masmorres africanes, s'obligaven tots a quedar en ostatges, esperant que arribessin els seus companys amb els diners pactats. Si això no succeïa al seu temps, estaven disposats a lliurar la seva pròpia vida. Aquesta caritat suprema va ser una gran novetat i una gran mercè, un gest de misericòrdia.

La tradició diu que la Mare de Déu de la Mercè s'aparegué a sant Pere Nolasc l'1 d'agost de 1218. I que ho féu també al rei Jaume I i a sant Raimon de Penyafort. A partir d'aquesta experiència, s'arriba a l'acte fundacional a la catedral de Barcelona el 10 d'agost de 1218.

Així, l'Orde de la Mercè és reconegut com a nou orde de redempció —acabava de néixer el de la Trinitat, a París— amb la diferència que els mercedaris eren laics, i Nolasc es va comprometre a lliurar tots els béns a la tasca redemptora, guardant únicament l'indispensable per a viure. Accepten la regla de sant Agustí, vesteixen el blanc hàbit de Santa Maria i en el seu escapulari porten l'escut amb la creu blanca de la catedral de Barcelona, amb fons vermell, sobre els quatre pals vermells, en fons daurat, de l'escut del regne d'Aragó, donat pel rei Jaume I. Era, d'altra banda, com una mena de «salconduit» davant els caps mahometans.

Sempre serà present en els religiosos mercedaris la vivència maternal de Maria. La seva resposta es tradueix en els precisos gestos d'amor alliberador en favor dels captius. Així, a poc a poc, es va identificant l'obra de mercè amb l'advocació a Maria, fins a unificar-se en l'expressió originària de Maria de la Mercè. La vinculació de l'advocació al sorgiment de l'obra alliberadora —com hem assenyalat— realit-

zada pels religiosos de la Mercè, i pels fidels, és una realitat constatable en els gairebé vuit segles d'història. És, certament, un admirable testimoni de difusió i extensió del seu culte, associat, indissolublement, a l'obra d'alliberament redemptor exercit en nom seu.

Els primers religiosos dediquen, molt aviat, les esglésies a Maria. Quan Jaume I, en 1237, fa donació d'una parcel·la al Puig (València), on troben un relleu de santa Maria, edifiquen una església en el seu nom: Santa Maria del Puig. I quan es construeix la primera església en els terrenys de Barcelona, al costat del mar, donats per Plegamans, es va consagrar a Maria de la Mercè. Caminant el temps, es va elevar a categoria de basílica. I segueix el mateix procés, al

llarg dels segles, cada vegada que els mercedaris i mercedàries obren un temple o capella allà on s'estableixen per exercir el seu carisma propi.

Quan —ja des del segon viatge colombí, en 1493— es va assumir el repte de l'evangelització de tot el continent americà, anomenat el «Nou Món», en ser seleccionats els mercedaris al costat dels tres ordes mendicants —franciscans, dominics i agustins— pels Reis Catòlics, Isabel i Ferran, es van sumar a aquesta empresa gegantina, evangelitzadora, obrint camins nous, creadora, i portant en una mà l'Evangeli i en l'altra la imatge de Maria com a Mare de la Mercè. Això explica la fonda i permanent devoció mariano-mercedària que perviu al continent americà. La seva elecció com a patrona de capitals i ciutats de diversos països —Argentina, Equador, Perú, Santo Domingo...— així com en diòcesi, pobles i temples; i la innumerable

toponímia, antiga i nova, a tot arreu, és un indicatiu i testimoni clar de la seva devoció que va estar i continua vinculada a la missió

El segle XIX no va aconseguir esborrar la petjada de la Mercè, tot i les seves crisis profundes i canvis radicals. I el final de les redempcions tradicionals en zones musulmanes, el mateix que la dissolució de les províncies de l'orde en alguns països, va tenir com a contrapartida el naixement de nombrosos instituts religiosos femenins amb l'advocació mercedària. Actualment continua la vivència del carisma i la seva extensió, a través dels religiosos i religioses, fraternitats laicals i amics de la Mercè que, animats per l'amor a Maria, ofereixen la seva específica manera d'alliberament en els cinc continents ocupats en nombroses obres de misericòrdia: segueix vivint, adaptat als «signes del temps», el mateix compromís amb els oprimits d'avui!

La Pel·lícula

Hotel salvación

Dirigida per Shubhashish Bhutiani

Índia, 2016.

Intèrprets:

Adil Hussain i Lalit Behl.

Comèdia dramàtica.

Per a joves i adults.

En una estranya i última petició vital, un ancià indi obliga al seu fill que deixi el treball i l'acompanyi a la ciutat santa de Benarés, per a morir-hi.

Davant tal demanda, a l'home no li queda una altra opció que embarcar-se amb ell en el viatge.

La pel·lícula comença lenta, però després agafa cos.

Ens mostra un univers diferent de l'occidental sobre un tema cabdal: la mort. I l'afronta de manera natural, delicada, transcendent, irònica: sense cap amargor. La mort com un pas dolorós, necessari però també lluminós.

Per què he convocat el Sínode Diocesà?

Romà Casanova, bisbe de Vic

«El Sínode Diocesà és l'instrument per excel·lència per donar ajut al bisbe diocesà en la determinació de l'ordenament canònic de l'Església diocesana.» (*Apostolorum successores*, 67), es llegeix en un document eclesial que tracta sobre la vida i el ministeri dels bisbes en l'Església. I llegim en un altre: «Segons una norma d'activitat pastoral transmesa pels segles i després codificada pel Concili de Trento, represa pel Concili Vaticà II i prevista pel Codi de Dret Canònic, en el govern pastoral del bisbe, en el vèrtex de les estructures de participació de la diòcesi, el sínode diocesà ocupa un lloc primari. Es configura com un acte de govern episcopal i com un esdeveniment de comunió que expressa l'índole de la comunió jeràrquica que pertany a la naturalesa de l'Església» (cf. St. Joan Pau II, *Pastores gregis*, 44). El Sínode Diocesà, doncs, és una institució al servei de la comunió eclesial, per a legislar normativa pròpia per a l'Església diocesana, en comunió amb l'Església universal.

El Sínode Diocesà pot ser molt útil en aquests moments en què hi ha un profund canvi social, que afecta la fe cristiana de les persones, i tinc el convenciment que és una necessitat per a la nostra Església, en aquest tombant

de la història de la nostra terra. Hi ha moments clau que demanen una presa de consciència de qui som i quina és la nostra missió enmig de la societat. Sincerament penso que, si aquest no és el moment de convocar el Sínode Diocesà, quan ho serà? Perquè amb la descristianització galopant, amb la defallença de la fe en molts, amb la manca de preveres i persones consagrades, amb una crisi de cultura cristiana profunda; davant de tot això no podem mirar cap a una altra banda ni pensar que el temps ja passarà. El Senyor ens demana, amb força i urgència: «Aixeca't i camina, Església de Vic.»

El Sínode Diocesà és un exercici de comunió, al qual som tots convocats, en les diferents fases del seu desenvolupament, en la recerca de la voluntat de Déu per a nosaltres ara i aquí. Això ens demana a tots pregària, estudi, escolta mútua, i tot això immers en el discerniment de la voluntat de Déu. «Necessitem caminar més junts, fresar els camins de l'Evangeli sempre nou. Necessitem escoltar-nos els uns als altres, perquè el que és de tots, per tots ha de ser acollit, pensat, resat, programat. El que a tots afecta, per tots ha de ser tractat» (*Homilia Missa Crismal*, 2017).

